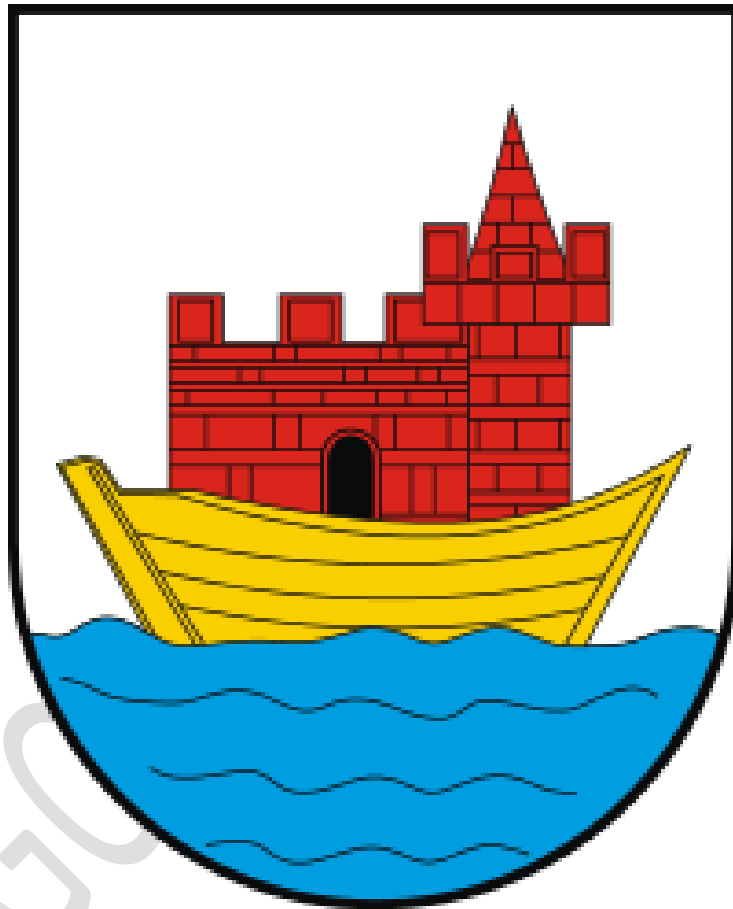


**Program Przeciwdziałania Przemocy  
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar  
w Gminie Sępól na lata 2014-2018**



## SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. PODSTAWY TEORETYCZNE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	4
1. DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE	4
2. RODZAJE PRZEMOCY W RODZINIE	4
II. PRAWO WOBEC PRZEMOCY W RODZINIE	7
1. PRZEMOC W RODZINIE W ŚWIEŁLE WYBRANYCH DOKUMENTÓW MIĘDZYNARODOWYCH	7
2. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W ŚWIEŁLE PRAWA POLSKIEGO	7
3. KORELACJA PROGRAMU Z INNYMI DOKUMENTAMI KRAJOWYMI ORAZ REGIONALNYMI	10
III. ROZMIARY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	11
1. PRZEMOC W ŚWIEŁLE DANYCH OGÓLNOPOLSKICH I W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM	11
2. PRZEMOC W ŚWIEŁLE DANYCH Z TERENU MIASTA GMINY	12
IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	17
V. ADRESACI PROGRAMU	18
VI. CELE PROGRAMU	
VII. MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU	33

## WSTĘP

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy do zadań gminy na zasadach określonych m. in. w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 .....

Opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy jest zadaniem własnym wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, w której wspieranie rodziny w prawidłowym wypełnianiu jej funkcji jest jednym z podstawowych założeń.

Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez stworzenie jednolitego systemu przeciwdziałania przemocy i ochrona ofiar przemocy w rodzinie.. Cel ten będzie realizowany poprzez cele operacyjne: podniesienie świadomości mieszkańców gminy Sępól w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, dostępności i efektywności działań profilaktycznych i pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rozwijanie i usprawnianie interdyscyplinarnego systemu interwencji i wsparcia rodziny dotkniętej przemocą poprzez zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy, dążenie do spadku liczby sprawców przemocy, a także skuteczne działania w rodzinach, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie, monitorowanie i ewaluacja.

Biorąc jako podstawę Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zaplanowane działania będą miały charakter:

- uprzedzający: diagnozowanie, informowanie, edukacja, profilaktyka;
- interwencyjny: opieka i terapia,
- wspierający: poradnictwo, terapia i inne,
- korekcyjno-edukacyjny,

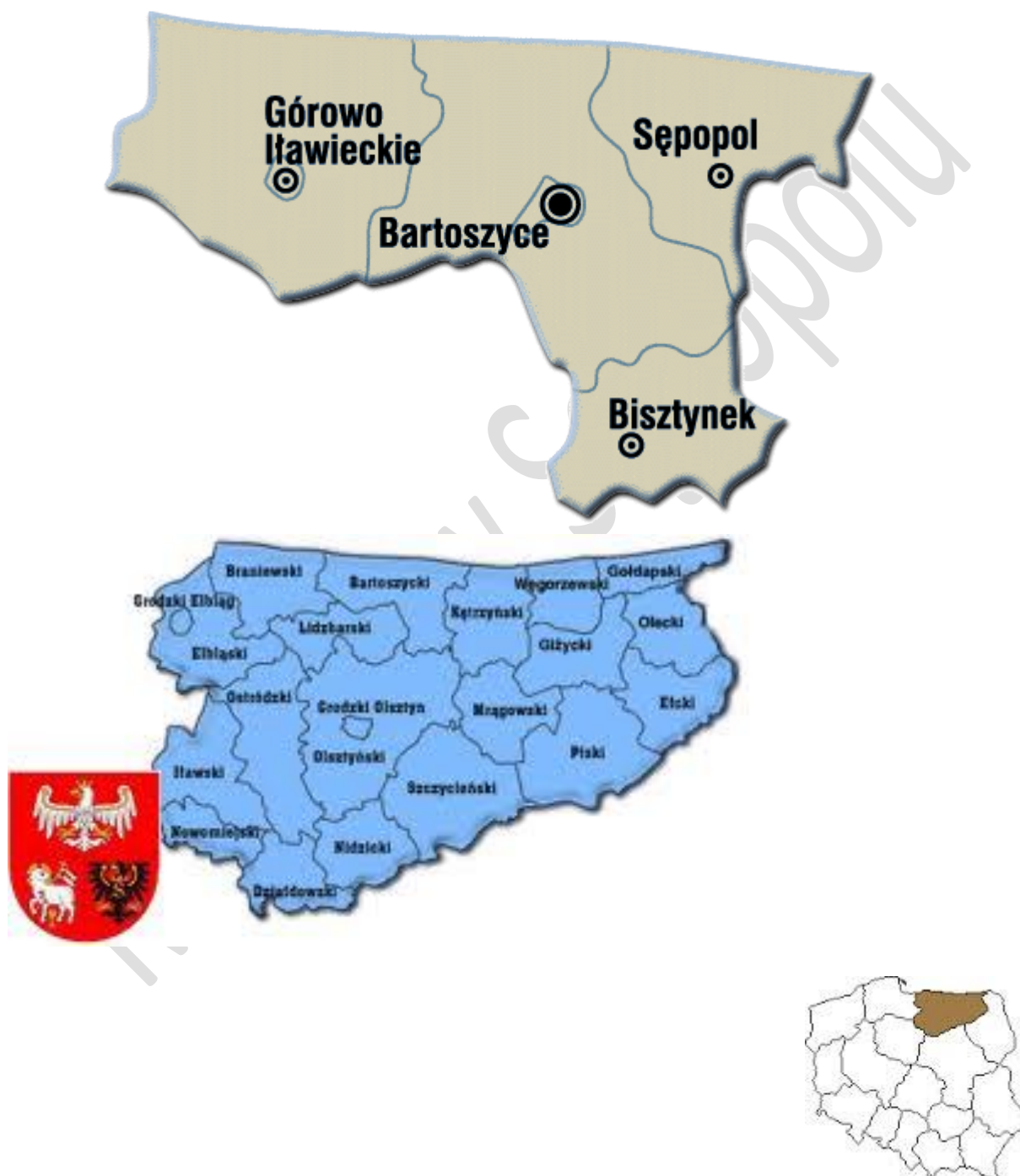
i będą obejmowały następujące sfery:

- prewencja,
- prawo,
- zdrowie,
- edukacja,
- praca socjalna.

Program wskazuje założenia i adresatów działań, wymienia wskaźniki ewaluacji, realizatorów, przewidywane efekty. Zawiera również podstawy teoretyczne zjawiska przemocy w rodzinie i przepisy prawne.

## DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Miasto i Gmina Sępólol o powierzchni 246,38 km<sup>2</sup>, leży w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego. Od zachodu graniczy z gminą Bartoszyce, od południowego wschodu z gminą Korsze (powiat kętrzyński) i od wschodu z gminą Barciany (powiat kętrzyński). Północna granica gminy stanowi granicę państwową z Rosją. W skład gminy wchodzi 48 miejscowości, w tym 1 miasto (Sępólol)



## SWOT

Słabe strony	Mocne strony
<ul style="list-style-type: none"><li>-zjawisko przemocy zakorzenione w obyczajowości,</li><li>-społeczne przyzwolenie na zachowania przemocowe,</li><li>-rejon popegeerowski,</li><li>-niewystarczająca profilaktyka i reagowanie,</li><li>-Niedostateczne przygotowanie i pomoc specjalistów dla ofiar i sprawców,</li><li>- brak organizacji pozarządowych zajmujących się wspieraniem ofiar przemocy,</li><li>-brak placówek socjoterapeutycznych,</li><li>-niedostateczność środków finansowych,</li><li>-niski poziom moralno-etyczny części kadry działającej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- tworzenie lokalnych systemów interdyscyplinarnych,</li><li>-wzrastająca liczba zgłoszeń przypadków przemocy w rodzinie,</li><li>- poliwalentność pracowników socjalnych i bardzo dobra znajomość środowiska,</li><li>- mobilne i dynamiczne działania części kadry zajmującej się przemocą w rodzinie,</li><li>- posiadanie bazy lokalowej do prowadzenia działań,</li></ul>
Zagrożenia	Szanse
<ul style="list-style-type: none"><li>- zaburzone prawidłowe funkcjonowanie rodzin,</li><li>- obawa przed uzewnętrznianiem problemu,</li><li>- niska samoocena ofiar przemocy,</li><li>- niewłaściwa postawa społeczeństwa wobec zjawiska przemocy,</li><li>- zbyt małe nakłady finansowe na zwalczanie zjawiska przemocy,</li><li>- małe zaangażowanie wykwalifikowanej kadry do pracy w obszarze przemocy,</li><li>-duże obciążenie pracą zawodową,</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- prowadzenie programów profilaktycznych przez szkoły,</li><li>- szkolenia kadry zajmującej się przemocą w rodzinie,</li><li>-zwiększenie świadomości społeczeństwa,</li><li>- zmiana przekonań ofiary o sobie i swojej sytuacji,</li><li>-wprowadzenie programów korekcyjno-naprawczych,</li></ul>

## **ZAŁOŻENIA PROGRAMU**

### **I. ADRESACI PROGRAMU:**

- ofiary przemocy w rodzinie, w tym: dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy ze związków nieformalnych, osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne;
- sprawcy przemocy w rodzinie;
- świadkowie przemocy w rodzinie.

### **II. ZASOBY:**

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępopolu;
2. Zespół Interdyscyplinarny;
3. Miejskie i Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bartoszycach;
5. Sąd Rejonowy;
6. Ośrodek Kuratorski w Bartoszycach;
7. Prokuratura Rejonowa w Bartoszycach;
8. Komenda Powiatowa Policji
9. Zakłady opieki zdrowotnej;
10. Przedszkola oraz szkoły;
11. Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Feniks” w Bartoszycach;
12. Poradnia Odwykowa „Szansa” w Bartoszycach;
13. Dom Noclegowy (miejsca dla matki z dziećmi) prowadzony przez Polski Komitet Pomocy Społecznej.

## **CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA**

Szczegółowa diagnoza problemu przemocy w rodzinie w powiecie bartoszyckim dała podstawę sformułowania celu głównego oraz poszczególnych priorytetów. Cel główny będzie realizowany za pomocą celów szczegółowych zwanych dalej priorytetami oraz wyznaczonych zadań. Opracowane cele programu mają przede wszystkim ograniczyć skalę zjawiska przemocy w rodzinie oraz skutków stosowania przemocy. W realizację celów szczegółowych oraz zadań programu zaangażowane zostaną różne podmioty, instytucje i organizacje, których zadaniem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

### **Cel główny**

**Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w gminie Sępól, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców.**

### **Cele szczegółowe**

1. podniesienie świadomości mieszkańców gminy Sępól w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
2. zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;
3. zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie, dostępności i efektywności działań profilaktycznych i pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
4. rozwijanie i usprawnianie interdyscyplinarnego systemu interwencji i wsparcia rodziny dotkniętej przemocą poprzez zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy;
5. dążenie do spadku liczby sprawców przemocy, a także skuteczne działania w rodzinach, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie;
6. monitorowanie i ewaluacja.

### **Strategiczne metody działania:**

1. systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie;
2. zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób doznających przemocy w rodzinie;
3. ochrona ofiar przemocy w rodzinie poprzez wsparcie: medyczne, prawne, socjalne i psychologiczne;
4. budowanie skutecznych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie;
5. zamieszczenie na tablicach informacji o możliwościach i miejscach uzyskania pomocy;
6. systematyczne podnoszenie kwalifikacji i wiedzy przedstawicieli różnych grup zawodowych realizujących zadania z zakresu przemocy w rodzinie;
7. systematyczna edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy w rodzinie.

## **Zadania**

1. Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania i ochrony przed przemocą.
2. Profilaktyka, prowadzenie akcji informacyjnych kierowanych do różnych grup odbiorców i środowisk na temat zjawiska przemocy w rodzinie, sposobów jej przeciwdziałania oraz możliwość uzyskania pomocy.
3. Wspieranie rodzin, w których stosowana jest przemoc poprzez pomoc socjalną, psychologiczną, terapeutyczną i prawną.
4. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji
5. Realizacja procedur postępowania w przypadku stosowania przemocy w rodzinie.

## **Działanie**

### **Zadanie 1. Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania i ochrony przed przemocą:**

- 1) Upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie;
- 2) Kierowanie informacji do ogółu społeczeństwa na temat zjawiska oraz skutków stosowania przemocy w rodzinie (pogadanki, prelekcje, plakaty, ulotki);
- 3) Opracowanie i realizacja innowacyjnych programów profilaktycznych.
- 4)
- 5) Promowanie wartości rodziny, mediacji rodzinnych i sposobów rozwiązywania problemów rodzinnych bez agresji (festyny rodzinne, warsztaty, konkursy, przeglądy artystyczne).
- 6) Tworzenie wokół przemocy społecznego klimatu potępienia i dezaprobaty.
- 7) Udzielanie pomocy socjalnej, psychologicznej, terapeutycznej, prawnej i innej.
- 8) Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez motywowanie ich i kierowanie do udziału w programach edukacyjno-korekcyjnych.
- 9) Konferencje, szkolenia, kursy, warsztaty grup zawodowych.
- 10) Stosowanie procedury „Niebieska Karta”, współpraca z instytucjami i organizacjami statutowo zajmującymi się osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie, w tym m.in. przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, policji, pomocy społecznej i oświaty.
- 11) Realizacja działań nakreślonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

#### **Realizatorzy programu:**

- gminne placówki oświatowe,
- MGOPS w Sępopolu
- Policja
- Służba zdrowia
- GKRPA

#### **Podmioty współpracujące :**



- Parafie
- Stowarzyszenie Bezrobotnych w Sępopolu
- M-GOK w Sępopolu
- Prokuratura
- Sąd
- PCPR Bartoszyce
- Straż Graniczna
- Sołectwa

### **Przewidywane efekty realizacji programu**

1. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
2. Zwiększenie zakresu współpracy międzyinstytucjonalnej;
3. Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie;
4. Przerwanie kręgu milczenia związanego z przemocą;
5. Zmiana negatywnych metod wychowawczych rodziców wobec dzieci;
6. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy domowej;
7. Zwiększenie poczucia wartości i poczucia bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

### **III. Podmiot odpowiedzialny za koordynację programu:**

- Starostwo Powiatowe w Bartoszycach,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

### **IV. Czas realizacji**

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będzie realizowany w latach 2012-2016.

### **V. Przewidywane efekty:**

- Zmiana postaw społeczności lokalnej wobec przemocy w rodzinie,
- Wzrost kompetencji rodzicielskich oraz nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem i sytuacjami kryzysowymi występującymi w rodzinie
- Zwiększenie liczby osób i instytucji świadczących profesjonalną pomoc osobom doświadczającym przemocy,
- Poprawa jakości usług świadczonych przez osoby i instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i ochroną ofiar przemocy.

### **VI. Źródło finansowania:**

- Starostwo Powiatowe;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;

- dotacje z budżetu państwa.

#### Podsumowanie

Realizatorem Programu będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszycach.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie finansowany będzie ze środków budżetu państwa, budżetu samorządu powiatowego oraz pozyskanych środków zewnętrznych, w tym środków Unii Europejskiej.

Program podlega ewaluacji i odpowiada potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców powiatu bartoszyckiego. Poprzez monitoring możliwe będzie obserwowanie poszczególnych działań, ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za realizację programu oraz zgodność założonych celów z osiąganymi efektami.

MGOPS W SEPOLNIE